

¿Inflació de sorolls o apariència de catarsi?

Després d'uns dies de força actualitat, no hi ha hagut manera de saber quines són les implicacions del tot just encetat afer del processament pel jutge valencià Manglano de diferents personatges a propòsit de presumptes suborns i hipotètiques irregularitats, l'objectiu de les quals seria, una vegada més, l'obtenció de decisions en matèria urbanística adients per produir guanys espectaculars, els usufructuaris dels quals no serien, en principi, els actors implicats sinó la genèrica necessitat de fonts de finançament per a uns partits amb força deutes i escassetat de cotitzants directes.

Comptat i debatut, un carregaria sobre el mal endèmic de les malmeses arques dels partits, la responsabilitat global d'un tipus d'activitats -del que sembla generalitzat i, alhora, proporcional a la magnitud dels diferents actors polítics- l'àmbit i protagonistes de les quals s'haurien de dur als límits de la legalitat per raons òbvies. Tot insistint en aquesta línia d'identificació de les causes de la periòdica però aparent explosió catàrtica s'avancen les rebregades crides a la reforma del model públic de finançament dels partits alhora que es parla d'incompatibilitzar la prestació de càrrecs públics amb activitats econòmiques privades protagonitzades pels ocupants dels sudits càrrecs. D'alguna manera aquest enfocament estalviaria esbrinar les veritables causes del periòdic i ritual escàndol que aquestes activitats produeixen en l'opinió pública.

Més enllà de les estratègies dialèctiques dels uns i dels altres, es fan inoculables dades que potser menen a interpretacions menys interessades i bastant més preocupants. Efectivament, corrupteles, suborns, negocis bastits a l'empara del poder i maquinacions prop dels àmbits de decisió política no són ni de bon tros collita exclusiva de la nostra incipient democràcia; Itàlia, la RFA, Gran Bretanya o França, democràcies de provada solidesa, han hagut de patir espectacles com els que ací comencen a fer-se públics, cosa que apunta que no se-

ria l'especial condició de la democràcia espanyola la causant de conductes i pràctiques enterbolidores de la necessària transparència que ha de regir entre governants i governats i entre el tàndem poders/oposicions i societat civil a propòsit de les formes legítimes de beneficiar-se econòmicament d'allò públic. Ben al contrari, és a les ambigües relacions del poder amb la societat civil que caldria encolomar la responsabilitat bàsica d'un desajust que de mica en mica rebleix els raonables límits que imposa l'ètica i vessa impúdic a sobre de la perplexitat ciutadana.

La creixent i imparable projecció dels tentacles intervencionistes de l'estat i, amb ell, la de la resta dels àmbits subsidiaris de decisió política sobre la societat global, i la portentosa munió de competències que els poders públics han assumit, col·loca la iniciativa econòmica privada en l'obligada tesitura d'haver d'influir i sintonitzar amb les línies de decisió per tal de protegir els propis interessos en un clima de tensions, oportunistes i pressions no institucionalitzats. L'absència, doncs, de canals diàfans de relació entre interessos econòmics privats i àmbits de decisió política obligaria els sectors polítics (els partits) a protagonitzar papers d'intermediació necessàriament discrets i, per discrets, extramurs de la transparència, més enllà de les funcions constitucionals. Els partits no protagonitzarien *directament* aquesta funció però tampoc estarien en disposició d'evitar-la i, fins i tot, en la mesura que cap llei prohibeix a tercers actuar en nom propi o d'altri prop del poder i en defensa de corporacions, empreses privades o grups de pres-

sió, no rebutjarien afrontar les pròpies responsabilitats en un terreny on els jutges no acaben de trobar delictes evidents per més que les evidències aparents semblen mostrar el contrari. Per això no es fa estrany que els líders polítics de les forces polítiques implicades facen pinya amb els presumptes culpables i s'afanyen a demanar al Parlament que investigue a fons sobre les hipotètiques irregularitats comeses pels diferents protagonistes.

En aquest sentit, les declaracions del líder del PP, José María Aznar, en què demana enèrgicament que el Parlament espanyol investigue les implicacions del tesorero del partit en aquest darrer afer tret a la llum pel jutge Manglano, formen part de la convicció més o menys generalitzada entre la classe política que o bé no hi ha prou llei per a condemnar conductes que l'opinió percep com a punibles des d'una catarsi primària o bé, en cas d'un puritanisme civil estrany a la pròpia tradició, el càstig hauria de ser universal.

Es en aquest context que caldria destacar el desig de la justícia d'adreçar a complir nítidament amb la seua missió constitucional. Però ni els mitjans de què disposa, ni la naturalesa dels afers sotmesos en les diferents causes permeten posar remei a un contenciós les causes del qual, s'han d'identificar, per una banda, en la manca de claredat entre esfera privada i pública dels ciutadans amb càrrecs públics i, per l'altra, en l'absència d'unes veritables regles de joc a fer servir pels grups de pressió amb interessos legítims quan s'han d'adreçar als àmbits de poder la competència dels quals pot afavorir o perjudicar les activitats d'aquells (com seria el cas dels EUA).

Mentre romanguen les imprecisions, l'ambigüitat i el joc subterrani amb cartes marcades de tots contra tots, les honestes perquisicions del jutge més valent no serviran sinó per a bastir cridaners i efimers titulars de premsa com a tot testimoniatge d'una missió tècnicament impossible.

